

DADZIS

Noskanējis

imantslochmelis@inbox.lv

ZĀTĪBAS UN HUMORA ŽURNĀLS.
12NAKŠTĀS (1987. GADA
DIVAS REIZES MĒNEŠ)

LAPU SK. PĒRVAIDĪTĀS.
RĪGA, 1988.

1988 №

9

TAS SPĒKS, KO NEREDZ PILIENĀ,
TĒP LIELS UN VARENS KOPUMĀ!

PENSIONĀRU PĀRDOMAS

Kad cilvēks aiziet pensijā, viņš var nodoties, kā mēdz teikt, pelnītai atpūtai. Diemžēl viens otrs atpūtas vietās nododas drūmām pārdomām. Kā, piemēram, Madoonas rajona Mārcienas ciema «Alpu» mājas iedzīvotājs O. Sniedze:

«Gulbenes dzelzceļa distancē nostrādāju 43 gadus bez pārtraukuma. No 1981. gada esmu pensijā. Māja, kurā dzīvoju, pieder Gulbenes dzelzceļa distancē. Par dzīvokli maksāju 42 rubļus gadā. Manā dzīvoklī ir izdegusi krāsns. Dzīvoklim vajadzīgs arī kosmētiskais remonts. Pēc palīdzības griezos pie Gulbenes dzelzceļa distances darbiniekiem. Lūdzos jau sešus gadus. Bet neviens kā nepalīdz, tā nepalīdz.»

Grūtsirdība māc arī Limbažu rajona Staiceles ciema «Straumju» iedzīvotāju R. Voldi:

«Mežsargu māja «Straumes», kurās dzīvo vairāki pensionāri, pieder Limbažu MRS Rozēnu iecirknim. Vairāk nekā trīsdesmit gadu laikā neviens tās nav remontējis. Un arī tagad saka — uz remontu lai negaidot. Priekš tādām lietām neesot līdzekļu. Labprāt visi gribam turēt lopīņus. Bet kūtiņai jumts caurs. Kad jautājām, par ko tad īre jāmaksā, ja māja gandrīz vai brūk kopā, atbilde bija visai asprātīga: «Kamēr vēl skurstenis ir, tikmēr īre jāmaksā.» Ja nu tā valrs nebūšot, tad cita runa.

Kādu gan citu atbildi pensionāri var gribēt.»

«Dzīvojam Rīgas rajona Stopiņu ciema «Mazkājās». No 1988. gada pirmajām dienām mūsu akā nav ūdens. Pagājušā gada beigās mūsu mājai apkārt izraka lielus kanālus un veica meliorācijas darbus. Strādāja Rīgas PMK-23 pēc LPSR Meliorācijas un ūdenssaimniecības ministrijas Meliorācijas projektēšanas institūta izstrādāta projekta. Meliorācijas rezultātā mums nav ūdens. Mājās dzīvojam trīs pensionāri. Viens no tiem pirmās grupas invalīds. Ko mums darīt!

M. Zelmane,

Stopiņu ciema «Mazkājās».

Lūk, cik drūmas domas uzmācas pensionāriem!

VĒSTUĻU DAĻA

PIESĀRŅOŠANA VENTSPILĪ

Jau vairākus gadus Ventspilī, Durbes ielā, ir patvaļīgi ierīkota atkritumu izgāzuvē. Visi apkārtnes iedzīvotāji ar ratiņiem, spaiņiem un bunduļiem šurp nes un ved atkritumus, un izgāž tos te, gandrīz pašā pilsētas centrā.

Pats bēdīgākais ir tas, ka pilsētas administratīvās iestādes līdz šim nav spējušas nekārtības novērst.

V. VĒTRA,
Ventspilī

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«SPĒKA SPIEDIENS»

bija aprakstīts žurnāla 2. numurā. Ogres rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs H. Zāgs lika kultūras darbiniekiem svētku pasākumu 5. novembrī rīkot jaunajā rajona kultūras namā, ko Valsts pieņemšanas komisija nebija atļāvusi ekspluatēt. Pieņemšanas aktu neparakstīja ne komisijas priekšsēdētājs, ne Valsts ugunsdzēsības pārvaldes pārstāvji, brīdinot, ka pastāv reālas ugunsgrēka izcelšanās iespējas, jo nedarbojas automātiskās ugunsdzēsības un ugunsdrošības signalizācijas sistēmas.

Brīdinājumi tika ignorēti, pasākums notika, un tā laikā zem skatuves aizdegās elektroiekārtas skapji, tādējādi apdraudot skatītāju dzīvības.

Uz kritisko publikāciju redakcija saņēma LKP Ogres rajona komitejas sekretāres J. Āboliņas atbildi:

«Žurnāla «Dadzis» 1988. gada otrajā numurā publicētais A. Brālīša raksts «Spēka spiediens» apspriests LKP Ogres RK biroja sēdē.

Lai nodrošinātu Ogres rajona kultūras nama nodošanu ekspluatācijā paredzētajā termiņā, rajona izpildkomiteja kopīgi ar Latvijas PSR Kultūras ministriju, Latvijas PSR Celtniecības ministriju, Latvijas PSR Materiāli tehniskās apgādes komiteju un projektēšanas institūtu «Pilsētprojekts» izstrādāja un pieņēma konkrētu rīcības programmu, kas tika apstiprināta ar izpildkomitejas lēmumu.

No Ogres rajona partijas komitejas un rajona izpildkomitejas puses tika nodrošināta sistemātiska un konkrēta kontrole par pieņemtā lēmuma izpildes gaitu, panākot visu celtniecības kompleksa dalībnieku, neatkarīgi no to resoru pakļautības, operatīvu un savlaicīgu jautājumu risināšanu, neskatoties uz daudzajām objektīva rakstura grūtībām celtniecības laikā.

Pēc LKP Ogres RK biroja priekšlikuma Ogres rajona un pilsētas iedzīvotāji, sevišķi rajona kolhozu, padomju saimniecību un uzņēmumu darba kolektīvi aktīvi atbalstīja Toljati pilsētas iniciatīvu nostrādāt ne mazāk kā četras dienas sociālās un kultūras nozīmes objektu celtniecībā. Šis saistības ar uzviju tika izpildītas. Šādi organizējot darbus, pagājušā gada oktobrī tika panākta ļoti liela objekta gatavības pakāpe, bet novembra sākumā visi komisijas locekļi varēja parakstīt darba pieņemšanas komisijas aktu. Šajā sakarībā vienprātīgi tika pieņemts lēmums par svinīgās sēdes organizēšanu jaunajā kultūras namā.

Tas, ka tieši svinīgās sēdes laikā rūpnīcā izgatavotās iekārtas defektu dēļ notika aizdegšanās, jā kvalificē kā negadījums, jo tādi defekti tika atklāti un novērsti pirms

tam lokālo darba komisiju darbības laikā. Šādi defekti var atklāties arī turpmākajā objekta ekspluatācijā, jo, ņemot vērā kultūras nama sarežģīto tehnisko nodrošinājumu, ekspluatējošam personālam jābūt ar pietiekami augstu kvalifikāciju un pieredzi, lai tos savlaicīgi novērstu.

Konkrētā publikācija reālu palīdzību objekta celtniecībā nesniedza un radīja pat neprecīzu priekšstatu par reālo situāciju celtniecības beigu stadijā.»

Redakcija paškritiski atzīst, ka 1988. gada janvāra beigās žurnālā publicētais materiāls tiešām nekādi nevarēja sniegt reālu palīdzību kultūras nama būvdarbos, kas, spriežot pēc b. J. Āboliņas atbildes, bija pabeigti jau 1987. gada novembra sākumā.

Kas attiecas uz neprecīzu priekšstata radīšanu par reālo situāciju celtniecības beigu stadijā, ceram, ka b. J. Āboliņas atbilde tagad šādu precīzu priekšstatu ir radījusi. Un, lai šī situācija būtu pavisam skaidra, publicējam kultūras ministra pirmā vietnieka G. Pelēkā atbildi redakcijai:

«Žurnālā «Dadzis» 1988. gada otrajā numurā publicētajā A. Brālīša rakstā «Spēka spiediens» attēlotie fakti par Ogres rajona kultūras nama celtniecību raksturoti visumā pareizi. Visā celtniecības laikā no 1978. gada sakarā ar republikas celtniecības jaudu ierobežotām iespējām un valdošo pārpalikuma principu kultūrā būvdarbu plāni pildījās vidēji tikai par divdesmit līdz divdesmit pieciem procentiem. Turklāt celtniecības darbi bija pārtraukti un objektu «iekonservēja». Darbus atjaunoja tikai 1983. gadā. Pasūtītāja funkcijas celtniecībā pildīja Ogres rajona izpildkomiteja.

1987. gada oktobra beigās nododamajā objektā uzsāka darbu Valsts komisija kultūras ministra vietnieka b. I. Batraga vadībā. Diemžēl, pārbaudot visu sistēmu komplekso darbību, atklājās, ka sakarā ar rūpnīcas brāķi nedarbojas automātiskās ugunsdzēsības un ugunsdrošības signalizācijas sistēmas, tāpēc Valsts komisija 3. novembrī objektu ekspluatācijā nepieņēma.

Patiesībai atbilst fakts par ugunsgrēku 5. novembrī automātiskās gaismas vadības elektroskapjos.

Protams, pasākuma rīkošana ekspluatācijā nenodotajā objektā bija nelikumīga, kā tas pareizi atspoguļots publikācijā.»

Tagad, šķiet, viss ir nostājies savās vietās.

PAR LASĪŠANAS DERĪGUMU

Otrs stunda divnieku maratons! Tas ir neapdomāts risks! Briesmīgākais nāca tad, kad grāmatas zāgļi iepūt. Bēdīgs, sabojāts šis azis, pavēstīja, ka Einšteins arī šokas gados sapāmis divnieku. Viņš par to esot lasījis grāmatā!

Māitai jau divas nedēļas zvana lēns pulsis. Vakaros viņa bužina mēdus, ar lūpu krāsu smērē vaigus un skrīen uz diskotēkām. Tas vēl nebūtu nekas briesmīgs. Briesmīgākais ir tas, ka viņa aizbaidinās ar šokspīru. Šokspīrs, lūk, rakstot, ka šokspīrs esot bijuši tikai četrpadsmit gadi, šokā nāgā slieties romāns ar Romeo. To zinot visa pasaule!

Šleiva aizgriezās no samelērijas aizdomīgi svaigāka un smukāka. Tas vēl nebūtu nekas briesmīgs. Briesmīgākais nolika pie šokspīra grāmatu. Viņa kaut kā nepatīkami pārtēti, ka Anna Karolīna esot pilsētiņā pie pozitīviem personāžiem, jo kļuvusi neuzticīga pretīgam vīram.

Ļaudis apgalvo, ka grāmata esot zināšanu avots. Šai apgalvojuma nav nekā briesmīga. Briesmīgs ir tas, ka šis. Es grāmatas lasu un pēlaku, bet šis šokā sava nožēlīgu fanis atrast nevaru!

Z. DOMIS

PRIEKŠNIEKAM VIENMĒR TAISNĪBA

(Birokrātijā aforismos no visas pasaules)

Priekšnieks ir cilvēks, kas darbā ierodas vēlu, kad tu esi atnācis laukā, un parādās darbā agri, kad tu esi nokavējies.

Jo zemāks tavs postenis, jo grūtāk izsprukt no darbvietas.

Nekad nesteldzies pieņemēt lēmumus tūlīt!

Priekšniekam ne vienmēr taisnība, toties viņš vienmēr ir priekšnieks!

No visiem aparātiem vienīgā birokrātijas aparāts nepārstāj darboties acīmredzamu defektu dēļ.

Cilvēks sācis progresēt: jau iemācījies teikt patiesību acīs. Pagaidām gan tikai tiem, kam tā ir nīkama.

Viens otrs, dabūjis rokā grožus, tos tūda! Izmanto kā pātagu.

Reizēm, lai kāds varētu nostāties uz īstā ceļa, kādam citam nākas no tā nolet.

E. RUSMAHIS

JAZEPS OSMANIS

TRIS DRAUGI

Bija trīs draugi,
Stāsts īss.
Alkoholu lietoja
Visi trīs.
Vienam no draugiem
Nebija mēra,
Un viņš nomira no tā,
Ka pārlietu dzēra.
Viens draugs nomira.
Noskaņa bij sēra.
Palicēji sēdēja
Un dzēra.
Otrā rītā viens draugs
Otru sūdzēt gāja,
Ka tas savu draugu
Dzerdams apglabāja.

Bet tur drauga sūdzība
Bij jau priekšā:
Bērēs dzer un tišuprāt
Kapā lien jau iekšā!
Labi vēl, ka rakstīja
Abi anonīmi.
Nu viens otram atklāti
Iedeva pa gīmi.
Un pēc tam bij jāizlīgst,
Jāiet rindā stāvēt.
Ne jau katru priekšlaikus
Paņem nāve...

U. ANDERSONS

ZIEPES

N. rajona sabiedriskās ēdināšanas tresta kantorī bija parasta darbadiena. Pēkšņi atvērs durvis, pārvaldnieka sekretāre nobreca: «Ziepes!», un durvis aizcirtās.

Tūlīt tika paceltas vairākas klausules un grieztli telefonu diski.

— Zelmī! Šodien trīspadsmitajam kioskam nevienu kastī, nevienu maizīti! Nē, ne vispār nevienu, bet nevienu tādu kastī! Sapratī! Tādu!

— Spargelis! Visām pudelēm zīmogus uz etiķetēm! Un lai nebūtu divreiz simtgramu!

— Septītā! Stājies kaut pats aiz le-
tes, bet to sanitāro stundu vāc nost!

— Hallo! Divdesmit trešā! Vecmāmiņu apēda vilki! Vecmāmiņu apēda vilki! Ko — dzīvoklis!! Atvainojos. Hallo! Divdesmit trešā! Hallo! Divdesmit trešā! Vecmāmiņu apēda vilki. Vecmāmiņu...

Durvis atkal atvērs, ienāca pārvaldnieka sekretāre un, nometusi uz galda pilnu tīkliņu ar somu ziepēm, pārmetoši novīdzināja:

— Nu, kur tad jūs palikāt! Zobu pasta kioskā jau cauri, ziepes arī drīz biesies!

J. MELGAILIS

— JA VĒJŠ NO TURienes NES AMONJAKA SMAKU, TAD TUR VENTSPILS UN VAKARI, BET, JA SMIRD PĒC VELNA, TAD OLAINĒ UN RĪTI!

E. RUSMANIS

IZPALĪDZĪGI ĻAUDIS

Palīdzēt savam tuvākajam — tas ir brīnišķīgi. Tikai šī nodarbošanās nav no vieglākajām. Nepieciešama atsaucīga sirds, gaiša galva un veiklas rokas.

Tieši šādas īpašības bija gan Sergejam Raponkinam, gan Vadimam Vavajevam, gan Jānim Circenim. Jāpiebilst, ka visi trīs arī ilgi un neatlaidīgi darbojās, lai kļūtu par īsti izpalīdzīgiem cilvēkiem.

Piemēram, Sergejs Raponkins gandrīz gadu pūlējās VAI ceļu patruljas dienestā. Tikai laikam velns viņam aizsāva kāju priekšā un, tā sacīt, paklupināja. Daži kolēģi bija pamanījuši, ka viņš sēdējis pie stūres iedzēris. Neko darīt, Sergejs novilkā formas tērpu un turpināja slīpēt izpalīdzību VAZ autocentrā. Atslēdznieks — tas taču skanēja! Tur viņš tik tiešām sevi parādīja no vislabākās puses. Tāpēc arī ceha priekšnieks L. Liepiņš un meistars V. Romancovs bez minstīnāšanās parakstīja raksturojumu, kurā minēts, ka Sergejs Raponkins bijis atsaucīgs, izpalīdzīgs, sekmīgi darbojies par aģitatoru...

Savukārt Vadims Vavajevs, nežēlodams laiku, centies sevi norādīt un pamatīgi nodarbojies ar fiziskajiem vingrinājumiem. Rezultātā — Sporta meistara kandidāts dzūdo cīņā.

Nedaudz sarežģītāks ceļš bijis jānostaigā Jānim Circenim. Vispirms viņš drošā vietā zināmu laiku sprīdi pasēdējis, tieši trīspadsmit reizes pārdomājis savu iepriekšējo dzīvi un tad aptvēris, ka izpalīdzēšana ir viņa aicinājums. Trenēšanās nolūkā Jānis Circenis kādu gadu bez autovadītāja tiesībām pabraukājis ar paņinas Irinas Kalošinas žiguli. Viņa, strādādama par Maskavas rajona sabiedriskās ēdināšanas 1. uzņēmuma bufetneci, pie izpalīdzēšanas jau bija pieradusi.

Kādā jaukā dienā puīši sāka lauzīt galvas un pārdomāt — kā un kam īsti palīdzēt? Izpratojās visādi, līdz beidzot atzina — jāpalīdz automašīnu īpašniekiem. Tiem, nabadziņiem, vienmēr bijusi grūta dzīve. Ja, piemēram, saplīst vai aiziet garu ceļu automašīnas priekšējais stikls... Kur dabūt jaunu — lūk, jautājums.

Pirmais sarosījās Jānis Circenis. Viņš paaicināja palīgos divus apsviedīgus zeļļus — Ilvaru Brežinski un Edvardu Jasuleviču. Vispirms notika neliela instruktāža. Jānis Circenis lika saprast, ka tāds nieka stikls maksājot briesmīgu naudu.

Vēlu vakarā Jānis Circenis iesēdās žigulī, bet abi pārējie pakēra vēl velosipēdus un izpalīdzēšanas operācija varēja sākties. Ziedoņa ielā bija atstāts kāds izskatīgs žigulis — VAZ-2108... Viens, divi, trīs, un priekšējais stikls bija ārā, lai pēc kāda laika to varētu ielikt jau citā mašīnā.

Ar Sergeju Raponkinu nedomāja ilgi stiept gumiju. Vispirms savu vecāku dzīvoklī — E. Smiltēna ielā — jautrā kompānijā pamatīgi iestiprinājies, viņš pēc pusnakts kopā ar Vadimu Vavajevu izgāja paelpot svaigu gaisu. Svaigā gaisā, kā zināms, reizēm rodas svaigas domas. Abiem ienāca prātā, ka droši vien daudzi autoīpašnieki negul, jo viņu mašīnām trūkst priekšējā stikla. Tāpēc abi tūlīt sāka pastaigāties pa Smiltēna, Lokomotīves un Maskavas ielām. Kas meklē — tas atrod. Jau pēc stundas trīs automašīnām priekšējo stiklu vairs nebija.

Un tad kādu vakaru Jānis Circenis savas zināšanas apvienoja ar Sergeja Raponkina un Vadima Vavajeva pieredzi. Neliela, bet solīda izpalīdzēšanas kompānija. Lai paskums norīnētu kultūrāli, visi trīs ar automašīnu aizbrauca uz lidostu

«Rīga» padzert kafiju. Kāpēc gan ne? Pēc tam varēja pamalkot arī degvīnu. Un tad — pie darba. Taisnā ceļā uz Mežciemu. Vienā ielā, otrā, trešā... Tad atkal atpakaļ. Vienā vietā pagadījās ceļā nesapratīgs priekšējā stikla pašreizējais īpašnieks, otrā — netaisnā sāka darboties signalizācija... Tā sacīt, neviens rozēs priekšā nekaistēja.

Tad kāds taksometra šoferis, ievērojot, ka zēni pūlas vaiga sviedros, pierakstīja žigula numuru. Drīz vien, lai izpalīdzētu, kļāt bija milicijas darbinieki.

Tālākais risinājās jau Oktobra rajona tautas tiesā. Sākumā puīši visādi turējās pretī un apgalvoja, ka viņi tāpat vien paniekojušies. Ar žiguli arī pavisam maz esot braukājuši. Tikai tad, kad Irina Kalošina iedevusi savējo paremontēt, izlaiduši likumiņu, tas arī bijis viss... Ak par tiem stikliem?... Nu jā, kaut kas jau bijis gan. Traukti esot vajadzējis naudas. Visi trīs tādi patrucīgi. Bet neko lielu jau negribējuši. Varbūt sakrāt kādu mazumiņu un pašiem nopirkt mašīnu. Tagad esot visu pārdomājuši un turpmāk sev vairs ar izpalīdzēšanu ar priekšējiem stikliem nenodarbošoties. Tā sacīt — vīrs un vārds.

Ņemot visu vērā, Oktobra rajona tautas tiesa nosprieda, ka Jānim Circenim no izpalīdzēšanas jāatpūšas četrus, bet Sergejam Raponkinam un Vadimam Vavajevam — katram trīs gadus. Un, lai labāk paliktu prātā, ka zagts ir zagts, konfiscēs viņu personīgo mantu.

Beigās negaidītas pārvērtības notika ar žigula īpašnieku Irinu Kalošinu. Viņa uz karstām pēdām savu mašīnu pārdeva. Vairs negribot nevienam palīdzēt.

E. JUMĀRS

U. ANDERSONS

NEKAS NESANĀKS

Mēs celsim! Mēs uzvarēsim! Plakātu tajā stūrī, blīst tajā, rībiet bungas, skaniet taures! Uz priekšu, mēs uzvarēsim, jo mums jāuzvar! Mēs dabu mainīsim uz augšu! Jo vairāk izsmelsim no zemzemes, jo vairāk laimes virszemē! Mēs savus vārdus zelta burtiem ierakstīsim vēsturē! Zelta burtiem! Nav krāsas! O, brālīši! Tā jau es domāju, ka jums tur nekas neiznāks! Kārtīgas krāsas nav, bet grib dabu pārvēlēt! Fu!

ĻEVS LAINERS

ES NENOSODU

Ja Prūsēns no rīta nebūtu saķīvējis ar sievu tradicionālās omītes dēļ, viņš, izejot no dzīvokļa, nebūtu aizcirtis durvis.

Ja viņš nebūtu aizcirtis durvis, kaimiņķu dzīvokļa iemītniece nebūtu izteikusi dzēlīgu piezīmi.

Ja kaimiņplēne nebūtu viņam vēlējusi šo dzēlīgo piezīmi, viņš būtu atcerējies, ka alzmīrslis pakert vietoto braukšanas mēnešbilieti.

Ja Prūsēns būtu atgriezies pēc šīs bilētes, nenāktos samaksāt sodu par braukšanu bez bilētes.

Ja samaksātais soda trīnītis neizrādītos tas piliens, kas lika plūst pāri piktuma kausam, Prūsēns nebūtu ieradies darbā drūms kā negaisa mākonis.

Ja sava garastāvokļa zibeņus viņš nesāktu šķīstīt pret kolēģiem un nodaļas vadītāju, kolēģi nesāktu draudēt ar boikotu, bet nodaļas vadītājs ar rāļjenu.

Ja kolēģi un nodaļas vadītājs nesāktu draudēt ar boikotu un rāļjenu, Prūsēnam ne prātā nenāktu doma, ka dzīvē nav laimes.

Ja viņam nebūtu radusies doma par to, ka dzīvē nav laimes, pēc darba nemūžam nestātos rindā pēc sprinta loto, cerēdams, rausus izraut ja ne pilno lozi, varbūt tomēr laimīgo.

Ja viņš nebūtu stājies rindā pēc lozes, neuzsāktu strīdu ar mani par to, kurš agrāk nostājies.

Ja viņš nebūtu uzsācis strīdu ar mani, netiktu man priekšā.

Bet es par visām šodienas izdarībām Prūsēnu nenosodu, jo pārdevējs viņam iedeva lozi, kurā melns uz balta stāvēja rakstīts «Bez vinnesta».

Man tika nākošā loze ar ierakstu «Desmit tūkstoši».

Es Prūsēnu nenosodu. Lai sevi nosoda viņš pats.

Teorēmas pastāv ne tikai tāpēc, lai tās pierādītu.

Dz. GILBA

Lai paliktu pa vecam, iemācās pat tēlot strādāšanu pa jaunam.

Daži tic, ka visu var nokārtot — pat to, lai nevajadzētu pārkārtoties.

Par rītdienu domā arī tas, kurš paglabā alus pudeli pagīrām.

A. LEJIŅŠ

TĀ ESOT BIJIS

Pagājušā gadsimta septiņdesmitajos gados Kārlis Markss, kurš toreiz dzīvoja Londonā, saņēma no Leipziger izdevēja Brokhauza vēstuli:

«Cienījamais kungs, Jūs veselu gadu esat aizturējis savu darbu «Kapitāls» otrā sējuma nodošanu, kuru apsoliāt uzrakstīt mūsu izdevniecībai. Ja minētais manuskripts netiks mums iesniegts tuvākā pusgada laikā, būsīm spiesti šo darbu pasūtīt citam autoram.»

Kad pie slavenā fiziķa Rezerforda ieradās «Daily Herald» līdzstrādnieks Pīters Kolders, zinātnieks viņu saņēma diezgan vēsi:

— Jūs, avīžnieki, no atomfizikas tik un tā neko nesaprotat. Nezinu, ko jums stāstīt. Lasiet pats!

Un nolika žurnālistam priekšā neskaidrā rokrakstā aprakstītas papīra lapas.

Kolders, brīdi pašķīstījis formulām un simboliem izraibinātās piezīmes, izņēma no kabatas savu reportiera bloķotu un iedeva zinātniekam.

— Norunāsim tā, — viņš teica, — jūs pamēģināsīt atšifrēt manus pierakstus, es — jūsu. Galu galā, kāpēc man jūsu

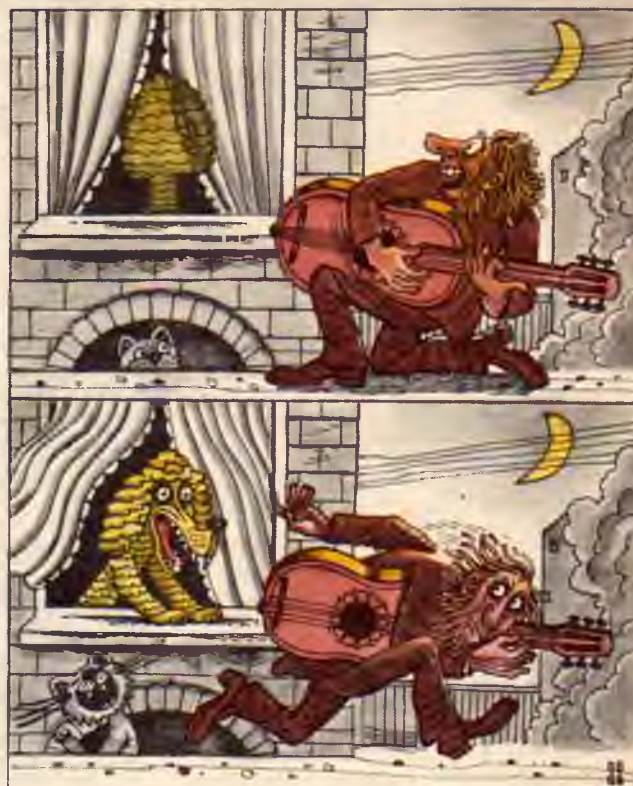
rokraksts jāsaprot, bet jums manējais ne!

Rezerfords sāka smieties, bet pēc tam ilgi un pacietīgi Kolderam skaidroja savu pētījumu būtību.

Stāsta, ka tieši pēc šīs tikšanās ir radies Rezerforda pazīstamais aforisms: «Ja zinātnieks apkopējai nevar paskaidrot, ar ko viņš nodarbojas, tas nozīmē, ka viņš pats īsti nezina, ar ko nodarbojas.»

J. BRINKIS

D. BREIKSS

J. MELGAILIS

— MANA OTRĀ SIEVA ARĪ PIEPRASA ŠKIRŠANOS. NEVEICAS!
— NEKAS, GAN JAU IESITĪSI ROKU!

E. OSS

ZIGFRĪDS STRAITS

TODIEN

Uznāc kārams. Dzērien ūķe
Balzams tik un šampaniets.
Ja es šitāds šķidrams brūķe,
Ta i courej klāt uz viets.

Peslide man rietoš Venēr,
Bēdīgs iznāc kad uz iel,
Čukste: — Nesild ķeše cēner.
Pašdzīts. Riebtspēj lielum liel.

Le gan pirkams od pēc blaktem
Un a iekšdābšēn bī moks,
Tokš pa bēniņem bliez makten,
Un es jut, ka niez man roks.

Otre rīte — ka pēc bērēm.
Emmels pūš nu ka no fleits.
Štīme sagriezts es a šķērem
Viņam izejames kleits.

NEIZVIRZĪSIM
IDIOTISKAS PRASĪBAS!

Lai arī cik tas bēdīgi būtu, psihologi ir pierādījuši, ka mūsdienu vīrieši ar loģisku domāšanu lepoties nevar. Starp citu, šo faktu zina arī žurnālisti, jo viņiem katru ziemu nākas uzklausiņnikas, pat ļoti niknas vīriešu sūdzības.

Par ko tad cietījamie vīrieši sūdzas? Par to, ka viņiem ziemās, redzat, salstot kājas. Tās, protams, ir mulķības, jo apavu veikalos katru ziemu plaukti lūst no pārpilnības. Taisnība, plauktos ir galvenokārt sandales un plānas kurpes, zābaki parādās vienīgi retumis un arī tad parasti tie ir vienvēidīgi. Bet, ja vīrieši padomātu loģiski, kāpēc viņi visi nevarētu staigāt viena modeļa zābakos? Ar likumu tas taču nav aizliegts!

Labi, pieņemsim, ka vīrieši katrā ziņā grib apavus izvēlēties. Lūdzu, tādā gadījumā pērciet sandales un kurpes! Varbūt kāds iebildīs, ka vīrieši ziemā sandalēs un karpēs nevar staigāt? Var, mīļie, var! Sakiet, kāpēc vīrietis, kas valkā, piemēram, četrdesmit trešā numura sandales, nevarētu nopirkt piecdesmitā numura kurpes un uzvilkt tās sandalēs virsū! Būs gan silti, gan labi, nevajadzēs ne sūdzēties, ne prasīt, lai nākamziem veikalā plaukti būtu piebāzti nevis ar vasaras korpēm, bet siltiem zābakiem.

Ak vai, tā jau kaprīzie vīrieši var aizrunāties līdz absurdam. Nav izslēgts, ka drīzumā viņi nāks klajā ar pilnīgi ārpazīgu ideju: vieglās rūpniecības uzņēmumiem vajag ražot nevis to, kas izdevīgāk, bet gan to, ko pircēji pieprasā!

MŪŽĪGI UN TRĪS
DIENAS

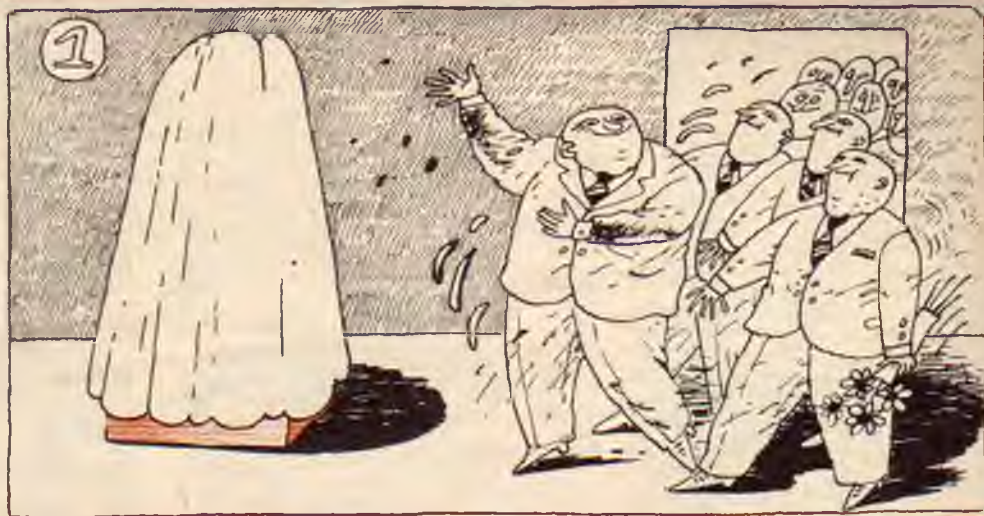
To, ka eksperiments ir neatņemama zinātnes sastāvdaļa, zina visi. Bet retais spēj iedomāties, cik bēdīgi viens otrs eksperiments var beigties. Nē, te nav runa par blīkšķiem un sprādzieniem, daži eksperimenti ir vēl bīstamāki — tos nevar apturēt!

Sādu apgalvojumu dzirdot, mēs droši vien iedomāsimies fiziku un kodolreaktorus, bet tā būs kļūda. Eksperimentu, ko nevar apturēt, pirms gadiem četrdesmit uzsāka Celtniecības ministrija. Tā mēģināja noskaidrot, vai būvdetaļas — piemēram, logus un durvis — drīkst vai nedrīkst izgatavot no slapjiem kokmateriāliem. Rezultāti ir ļoti interesanti — dažus logus un durvis pēc izžušanas nevar atvērt, bet citus, gluži pretēji — aizvērt. Par eksperimenta objektu bija izraudzīti arī dēļi. Celtnieki gribēja pārlicināties, vai grīdās ir iespējams likt slapjus dēļus. Izrādās, ka tāda iespēja pastāv, jo dēļi, kur tie pienagloti, tur arī paliek, vienīgi starp dēļiem rodas spraugas, tie izlogās un jauki čīkst.

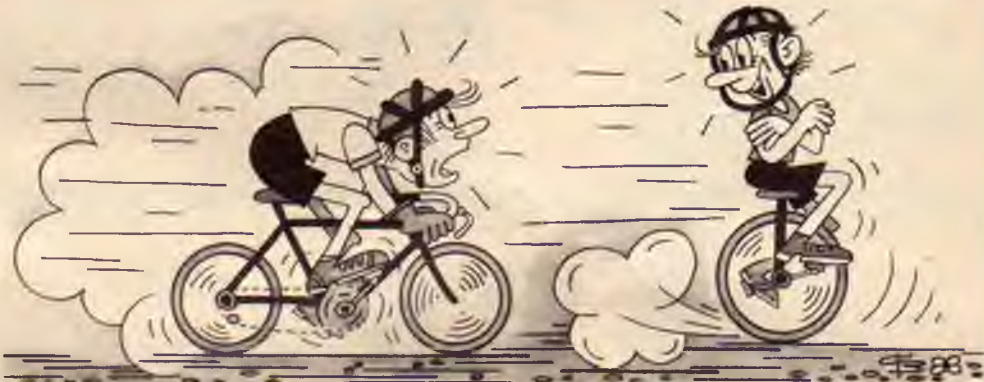
Kad šie fakti bija noskaidroti un apstiprināti gan namu pieņemšanas komisiju aktos, gan iedzīvotāju sūdzībās, varēja domāt, ka eksperiments tiks pārtraukts. Un te nu izrādījās, ka eksperimentu pārtraukt vispār nav iespējams! Lai to varētu izdarīt, nepieciešams uzkrāt vismaz desmit tūkstošus kubikmetru dabiski izžāvētas koksnes, bet ko tajā laikā darīs dzīvojamo namu būvētāji? Nevar taču ņemt un apturēt visā republikā celtniecību!

Taisnība, daži izsaka domu, ka sausos kokmateriālus varētu uzkrāt pakāpeniski, sākumā radīt, teiksim, piecīsim kubikmetru lielu rezervi, vēlāk to pamazām palielināt, kamēr beidzot eksperimentam varēs pielikt punktu. Diemžēl šis priekšlikums ir nepārdomāts, jo pagaidām vēl nav jūtams, ka Celtniecības ministrija un Valsts plāna komiteja to mēģinātu īstenot dzīvē.

Tas lieku reizi pierāda, ka dažus eksperimentus izbeigt vispār nav iespējams, tāpēc tie turpināsies mūžīgi un trīs dienas.

T. SERGIJENKO

G. BERZINS

L. BULIKINA

GAIDĪŠANU

Cilvēki mūsdienās kļuvuši pagalam nepacietīgi. Tu viņiem soli kaut ko rīt, viņi grib jau šodien. Un neliekas mierā, laiku pa laikam atgādinot: «Nu, kad būs?»

Liepājas Starptolkhozu celtniecības organizācijas kolhozam «Pionieris» uzcēla dzīvojamo māju. Labu māju uzcēla, ar trīsdesmit dzīvokļiem un šā gada janvāra sākumā nodeva ekspluatācijā: dzīvoji, tā sacīt, laudis, laimīgi savos trīsdesmit dzīvokļos un lai jums labi klājas!

Pagāja janvāris, pagāja februāris, marts, aprīlis — dzīvokļu saņēmēji kļuva nemierīgi, kļuva nepacietīgi — viņi jaunajā mājā grib dzīvot, bet iekšā netiek! Kas par vainu? Oho, ja par vainām gribam runāt, tad to lietu vajag sākt ar mieru un pacietību!

Celtniecībā allaž varam vērot interesantas parādības: būvdarbu sākumā laiks velkas gliemeža gaitā, turpretim uz beigām skrien kā ar vēja spārnem. Nama celtniecības pēdējās nedēļās būvdarbu vadītājs V. Buivids savus pušus skubināt skubināja: sarauj, zēni, lai var māju nodot termiņā! Un puši rāva arī. Tas duras acīs tūlīt, līdzko ienākam jaunceltajā mājā. Dažās istabās no griestiem sūcas ūdens, paneļu savienojumi dažviet aizsmērēti, smērējamo materiālu nežēlojot, bet linoleja klājums uz grīdām ir vienos kūkumos.

Taču tie visi būtībā ir stikumi, kurus kārtīgs jaunā dzīvokļa iemītnieks neņem galvā. Celtnieki to labi zina un saprot: cilvēks laimīgs, ka ticis pie dzīvokļa, necīgus trūkumus viņš pirmajā brīdī nemaz neredz. Tos viņš pamana vēlāk. Kad garantijas laiks beidzies.

Tātad iemesli jaunās mājas topošo iemītnieku nepacietībai meklējami citur. Kur?

Turpat netālu Cita Liepājas SCO brigāde dažus simtus metru tālāk steig dzīvot katlu māju, jo ikvienā dzīvoklī siltums, īpaši ziemas mēnešos, ir obligāti nepieciešams. Starp citu, katlu māju, tāpat kā dzīvojamo namu vajadzēja nodot ekspluatācijā janvāra sākumā. Bet nenodeva, un tāpēc mājas potenciālie iemītnieki tagad pacietīgi gaida. Silts nāk ar gaidīšanu.

DZĪVOSIM, REDZĒSIM

Ne jau visi celtnieki strādā pa roku galam, lai tikai jaunceltņi par katru cenu nodotu ekspluatācijā, ne jau visi.

Palūkosimies, piemēram, šajā attēlā. Ko mēs te redzam? Mēs redzam ēku, kas atrodas Rīgā, Lazaretes ielā 3 un kuru sāks remontēt. Pavisam nesen sākts, 1982. gadā. Profesionāli tehniskās izglītības komitejai šo ēku vajadzēja jau vakar, jau pirms gada, pirms pieciem gadiem, jo tajā jā-

trūkst. Tāpēc darbu pasūtītāji nepacietība ir saprotama un zināmā mērā izskaidrojama.

Bet celtniekiem, tas, ir, Proletāriešu rajona Remonta un celtniecības pārvaldes vīriem pēc kopmītnes īpašas vajadzības nav, tāpēc tikpat labi saprotams un zināmā mērā izskaidrojams ir viņu viedoklis, ka darbs nav zaķis, nekur neaizbēgs.

Viens no mūsdienu celtnieku pamatbāzēm skan: «Galvenais ir darbus sākt!» Līdzko objekts sāks, tā tūda celtnieks drīkst apgūt līdzekļus, citiem vārdiem, pārsūknēt celtniecības tāmē pa-

redzētos un tekošajam gadam atvēlētos līdzekļus no pasūtītāja konta savā. Kā varam pārliecināties, vēlreiz palūkojoties uz fotoattēlu, objekts patiešām ir sāks. Līdz ar to no kopējās tāmes 300 000 rubļu šajos aizgājušajos sešos gados ir izsūknēti, citiem vārdiem, apgūti 120 000 rubļu.

Protams, protams, Proletāriešu rajona RCP priekšnieks Jānis Nukša, tāpat arī šīs pašas pārvaldes 5. iecirkņa darbu vadītājs Pāvels Digi-tovičs paskaidros, ka darbs šeit bijis sarežģīts, ka šajos gados ārkārtīgi bieži radušies neparedzēti apstākļi, ka bijusi aizķeršanās ar tehniku, ar materiāliem, ar darbarokām un tā tālāk. To visu mēs ļoti labi saprotam un tāpēc varam arī izskaidrot.

Neizskaidrojams paliek tikai viens apstāklis: ja sešos gados pārvaldes vīri varējuši apgūt 120 000 rubļu, kā viņiem izdosies atlikušo septiņu mēnešu laikā apgūt 150 000, kas iedalīti šim gadam?

Dzīvosim, redzēsim.

B. KRASIŅŠ
L. Štālberga foto

«Arhimeds savu likumu atrada vannā.»

«Hamlets» ir traģēdijas paraugs, jo visas galvenās personas iet bojā.»

«Dzīvam esot, rakstnieka darbi neiekļūva mūsu literatūras zelta fondā.»

«Autora talants uzdzirksti arī viņa sliktākajos dzejoļos.»

«Šodien nepietiek ar to, ka labi mācies, vēl jādarbojas kādā pašdarbības pulciņā, jāsporto, jāpalīdz vecākiem un jārunā sapulcēs.»

«Mums jāapgūst krievu valoda, lai varētu lasīt oriģinālā Puškinu, Ļermontovu, Semjonovu un Pikuli.»

No makulatūrā nodotām skolēnu burtniecām izrakstījis L. OZOLS

ANATOLS POTEKOVSKIS,
«Szipilki», Varšava

RAIZES BEZ PAMATA

Ar pani Ļilku sāka tities astrofizikis Kibitka. Ar to viņš mūs stipri pārsteidza.

— Pēc pāris dienām tas viņam pāries, — Kunkulite Konkulčiņanska teica. — Cilvēks ar augstāko izglītību kā nekā. Atjēgsies un tiks mierā.

Preteji prognozēm astrofizikis Kibitka turpināja tities.

— Varbūt atdarīt viņam acis? — dzejnieks Košons ierosināja.

— Neerti, — baronese Solovejčika iebilda. Raizem par astrofizikis Kibitku bija pamats.

Sabiedrībā valda uzskats, ka pane Ļilka pieder tām personām, ar kurām tuvāki kontakti nav droši.

Dažu mēnešu laikā viņa bija iztaisījis no priekšēdētāja Ščavņicas idiotu.

No Nikuša Samotracka kretinu.

No pana Zanozas ākstu.

No Pronžka plānprātiņu.

No Zizjas stulbeni.

No direktora Pļuhas mulķi.

No dzejnieka Roslaneka mietu.

Mēģinājām ar dažādiem aplinkus mā-jieniem novērst astrofizikis no pārsteidzīgi izvēlēta ceļa.

Velti.

Vēlāk noskaidrojās, ka nekas tāds nebija vajadzīgs.

Pane Ļilka neiztaisīja no Kibitkas idiotu, kretinu, ākstu, plānprātiņu, stulbeni, mulķi un mietu.

Viņa atnāca uz visu gatavu.

N. DIMANTS

SARUNAS TRAMVAJĀ

Pārpildītā tramvajā divi pensionāri mēģināja apsēsties uz viena sēdekļa. Tas, protams, neizdevās.

— Ko lien kā dzīva mūmijai — viens teica.

— Nocenots mironis, — otrs atbildēja.

— Un vispār, — pirmais iespiedzās, — ar kādām tiesībām jūs gribat ieņemt šo vietu!

— Jaunais cilvēks, — otrs tēvišķi nodudināja, — vajadzētu kaunu prasties. Kad jūs esat dzimis!

— Tūkstoš deviņi simti trešajā!

— Bet es otrajā.

— Uzrādiet dokumentus!

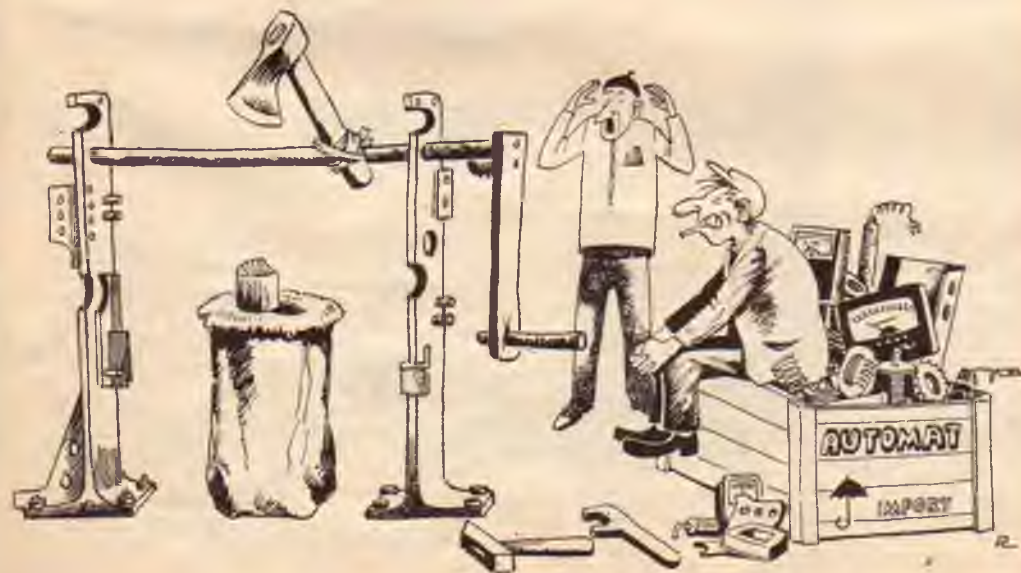
— Lūdzu! — pirmais izvilkā pasi.

— Ratiesi, otrajā, — otrs vilies teica.

Pirmais lepnī pacēla galvu un gribēja apsēsties, bet tur jau sēdēja jauns, zājoksnis puisis.

— Uzrādiet pasi! — pensionāri viņam uzsauc.

Puisis parādīja dūri. Ar to arī debates beidzās.

ABPUSEJAS UZTICĒŠANAS GARA

Nelielais rautiņš, kas gluži neplānoti bija sācies par godu veiksmīgai produkcijas nosūtīšanai uz kombinātu, Kirova kolhoza Dravnieku fermā nu ritēja pilnā sparā. Kanna jau tukšojās, kad pēkšņi kolhoza galvenais zootehniķis Ēvelīnš, aizdomīgi paostījis dzerramo, vaicāja Dravnieku fermas brigadierei Veisai:

— Paklau, Janīna, vai tā kanna nav no Levkina un Žibenko brūvējuma?

Brigadiere pacēla krūzīti tuvāk degunam, brīdi prātoja, tad saviebās un metās laukā. Raitās valodas tūlīt aplūsa. Daudzi malkotāji sāka just nelabu dūšu un pat vēdergrauzes. Bet daži jau steigās pie telefona, lai izsauktu ātro palīdzību.

Par laimi, drīz vien ieradās uztraukuma vaininieces — slaucējas Levkina un Žibenko.

— Ko jūsi Vai tad mēs pašu vajadzībām dosim sliktu mantu?! Viss mūsu sajauktais piens ir aizvests uz Jelgavas piena kombinātu!

Nesmukās aizdomas bija izklaidētas un saviesīgā pasēdēšana varēja turpināties. Taču bezbēdīgās valodas vairs nevedās. Garastāvoklis bija pagalam sabojāts.

— Šitā bezatbildība vienreiz jābeidz! — dusmīgi paskatījies uz brigadieni, teica galvenais zootehniķis. — Jūs tajā produkcijā, ko nododat Jelgavas piena kombinātam, gāžat velns zina ko! Gan pēdējo

laktācijas dienu vecpienu, gan pirmo jaunpienu, gan ar mastītu slimojošu govju pienu. Arī ūdens nezina kā gadās klāt! Vainīgie jā-soda, citādi visi iekulsimies nepatikšanās!

— Neuztraucieties! — brigadiere teica galvenajam zootehniķim. — Levkina un Žibenko par piena viltojumu jau vienreiz sodītas. Viņām ieturēja desmit procentus no piemaksas. Tāpēc mums nevar pārmest, ka necīnāmies par piena kvalitāti.

— Interesanti! — abas slaucējas izaicinoši iespieda rokas sānos. — Kāpēc tad soda tikai mūs? Esam dzirdējušas, ka Jelgavas Lauktechnikas šoferis Kaušelis saņem piemaksu no piena kombināta par palīdzību piena analīžu taisīšanā. Bet ne reizi neesam redzējušas, ka viņš to darbu būtu darījis. Tikai savāc pienu un pucē prom...

— Kuš, kuš... — brigadiere mēģināja padotās saukt pie kārtības.

— Bet kāpēc smago darbu mehānizatori gul uz ausīm? — arī citas slaucējas uztraucās. — Bieži vien mēslu sakrājs tik daudz, ka sauli neredz. Pa četrām dienām stāv neaizvesti! Tad brigadiere neko neredz, bet tagad pārmet, ka piens smirdot!

— Būs jau labi, — brigadiere visus nomierināja. — Panikai nav pamata. Jelgavas piena kombināta vadība mums neko sliktu nav teikusi. Tātad viss ir kārtībā.

Lai gan, godīgi runājot, ar to kārtību piena ražošanā tā ir, kā ir. No vienas puses — it kā būtu kārtība.

Piena ražotāji kļuvuši godīgāki. Dzer tikai savu, no pašu gotiņām izslauktu pienu. Bet no otras puses, — kārtības nav, piena ražotāji pavisam izlaidušies. Domā tikai par to, lai vairāk tonnu uz piena kombinātu nogādātu. Bet, kāda kvalitāte tām tonnām, — galvu nelauza.

Ņemsim, piemēram, Stučkas rajona Skrīveru izmēģinājumu saimniecību. No liellopu kompleksa «Līči» uz Stučkas pilsētas pienotavu divainā kārtā nokļuvis piens no govīm, kas slimo ar klīnisko mastītu.

— Vai tiešām?! — kā labas aktrises tēlo izbrīnu slaucējas Ivbuļe, Baškova un Fedotova. — Ja tas tā būtu, mums par to pateiktu brigadiere Rutka vai iecirkņa zootehniķe Austere! Un mēs noteikti slimās govīs slauktu atsevišķi!

— Neticami, — galvas groza arī brigadiere Rutka un zootehniķe Austere. — Mēs domājam, ka viss kārtībā. Ja būtu kas slikts, taču jau vetfeldšeres Ozoliņa un Miglāne mums ziņotu.

Arī vetfeldšeres nejutās vainīgas:

— Mēs domājam, ka tās svarīgākās analīzes taisījis galvenais vetārsts Liedskalniņš.

— Man likās... — taisnojas galvenais vetārsts. — Ja pienotava pienu pieņem, tad viss kārtībā.

Apskaužama uzticēšanās! Turklāt tā ir abpusēja. Jo pienotavu un krejotavu darbinieki spriež uz mata tāpat.

— Ja Aizkraukles izmēģinājumu stacijas darbinieki atsūtītajā pienā nekādas kaitīgas novirzes nav atraduši, tad tam nav nekādas vainas! — Stučkas pilsētas pienotavas laboratorijas vadītāja I. Spidāne saka un pienu pieņem. Tāpat kā pieņēma 20,4 tonnas, kas bija atsūtītas laikā no 5. līdz 17. janvārim. Lai gan šis piens nepavisam neatbilda valsts standartu prasībām.

Tomēr nevajag domāt, ka visu pienotavu darbinieki savu uzticēšanos ceļ uz zila gaisa. Jelgavas kombināta laboratorijas vadītāja A. Oļehnoviča, kas pieņem pienu no Kirova kolhoza, piemēram, ik pēc desmit dienām gan mastīta, gan ihibirējošo vielu, gan anormāla piena analīzes un visus negatīvos rezultātus rūpīgi pieraksta. Tikai uz saimniecībām gan neziņo. Droši vien ir pārliecināta, ka tur paši visu noskaidro un zina. Un tad jau viss kārtībā.

Uz abpusējas uzticēšanās principa sadarbojas arī Alūksnes rajona Zares kolhozs un Liepnas krejotava.

Kolhoza Kalnapēdēdes un Kanaviņu liellopu fermās govīs sirgst ar klīnisko mastītu. Taču kolhoza galvenais vetārsts M. Možarovs pagājušajā gadā no jūnija mēneša sākuma līdz decembra beigām obligāti nepieciešamās piena mastīta analīzes netaisīja. Palāvās uz piena savācēju. Krejotavas vadītāja Līga Grāve rīkojās tieši tāpat. Domāja, ja jau kolhoznieki neko, tad jau nekas.

Nesen gan Zares kolhoza galvenais vetārsts M. Možarovs bijis traki uztraucies. Nosapņojis, ka arī piena ražošanā ieviesta valsts pieņemšana. Taču drīz nomierinājies: sapnis paliek sapnis! Piena pieņemšana joprojām ir tā pati vecā, labā — uz savstarpējas uzticēšanās pamata.

J. JUZEFS

A. LIEPINS

K. LIEDE

KO GRIBĒTU SEV NOVĒLĒT?

Lai esmu vesels. Uz to taču tik daudz dzerts!

Nezinu. Tik labu vēlējumu nezinu.

ANDRIS BRIEDIS

— KAS IR, TAS IR, — FIGURU SAGLABĀT MŪSU DĀMAS NEPROTI!

Ē. OŠS

J. ANS

APTAUJA

«Un nu nāc man līdz un iesim tad dzimušu latviešu dzīvokļos, klausīsimies, kā tur runā, — kā tur milē tēva un mātes valodu.»

APSIŠU JEKABS

— Vam kavo? Pa valod? «Mikrofončiks» apprasās? Nu stils! Nu laiž! Nekas, lai šūzens paliek. Avanti tik uz priekš. Pie manim gan tād neliel miskast. Pāris koriš pirmiņ bij atnākuš un iznāc tāds pirmsdekret traļi-vali. Ta kā piedod, ja kas. Pag, es bišķiņ muzičk pieslēpes. Tā, oki-doki.

Nu, ko es jums, več, pie tukš gald daudz var pasacīt? Vis mēs i vien skol boudijuš. Kāds tolks pa velt mut dzeset — kas bijs, izbijs. Vai mēs pasaul izmacis?

Man dom, ka vis purga tie iebraucej. A citād nou problems! Vakar pat, aizej es uz sav zinam točk iekost kad ļuļ-kebab. Ko ne-teiks, lien viens bez rind un ar netir spalvain rok rad man uz studij. Es šim skaidra letiņ valo-

saka? Valoda šodienas apritē un aprisēs, vai otradi, neparprotami ir viena no galvenajām problēmām visparejo problēmu sazobē, es pat sacītu, dominante. Lai gan, no otras puses, ka pareizi atzīmē... nu, vienalga, kas atzīmē, pie mums nav un nedrīkst būt mazsvarīgu problēmu. Un šeit, es jums teikšu, ar pāris akcijām un atsevišķu individu aktivitātēm ir stipri par maz, lai sagaidītu normālu reakciju. Diemžēl ikdienas steiga mēs nespējam pietiekami distancēties, lai varētu objektīvi izanalizēt visas subjektīvās valodas kropļojumu izpausmes.

Es vienmēr izjūtu patiesu sāpi, kad, piemēram, televīzija visumā atraktīva mākslas karsēja, es pat teiktu, kaut kur māksliniece, daļās savas impresijās par mākslas

«Atraitnes dēls pierāda, ka jau tajos laikos dedzīgākie latviešu jaunekļi alka nodarboties ar alpinismu.»

«Kad latviešu strēlnieki brauca mājās, viņiem pieskārs mūžība.»

«Visu mūžu dzejnieks meklēja sirdsskaidros cilvēkus un savus meklējumus beidza psihiatriskajā slimnīcā.»

«Pat nāves ēnā Zālga cer savas zivis apēst pats.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis N. DIMANTS.

da sak, mol, nav pa gēl list bez rind un rādīt ar nesakopt pirkst. A šim, hoķ bi kas. Tāds nahals telluk vispār nav acis redzejs. Kur nu vēl letiņ valods kurs! Vis viņ apzinīga dziv paiet tirga piķ taisot.

Lab, več, nav ko ņemt galva. Tas vis ir pup mizs. Jūs man piedod, ja var, bet nu man i jāskrien. Kamēr vēl tirgu puķs un kartupeļ cen.

Iekš mūs komunālnik i vēl vien inteligent ģimenit. Ieiet pie tiem, a? No alg gan vien dzivo, bet runa smuk. Nu, davaj. Čaukakau!

— Labvakar! Ak, aptauja! Ak, par valodu! Vajadzēja jau nu gan laikus bridināt. Un apavus varejāt novilkt. Paldies. Nekas, viņš nekož.

Nu, ko jums, jaunie cilvēki, lai

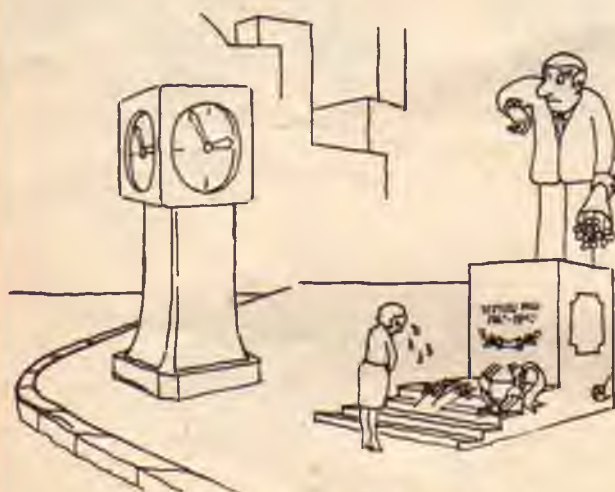
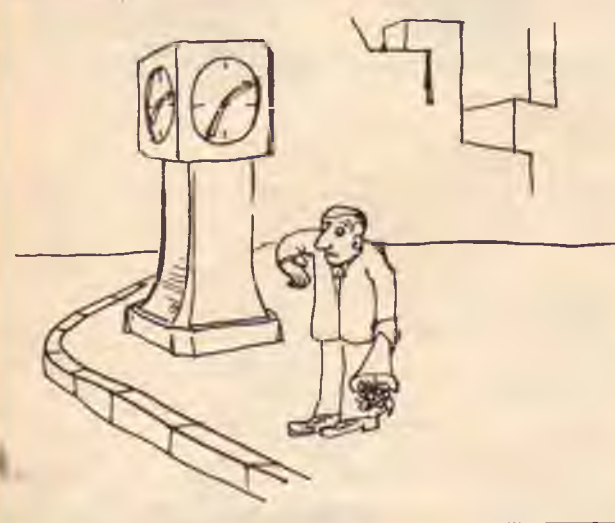
A. LIEPINS

V. ARDAŠOVS

urzica

V. KREICE MINDRA

K. KAZAKU

GAVKO

H. KRISANS

C. DAMADJANS

ZALVE

KĀPĒC JŪRMALĀ IET BOJĀ ZIVIS, PRIEDĒM
BIRST SKUJAS UN LĪST DZELTENI LIETI!

AK, JŪRMALA! . . .

Kādus cildinošus apzīmējumus tā nav izpelnījies! «Baltijas pērle», kur gaiss katrā ziņā «ozona smaržas pilns», kur liedags noteikti «zelta smiltīm klāts» . . . Jā, tā tas tiešām bija. Pirms gadiem desmit. Bet pašlaik?

Bet pašlaik . . . «Jūrmala atrodas uz ekoloģiskās krīzes robežas», «netiek pievērsta uzmanība meža un kāpu, jūras un pludmales, gaisa un upes aizsardzības jautājumiem», «Jūrmalu par kūrvietu var saukt tikai pēdējās, tā ir posta vieta!» — no ikkatras rindīņas skan sāpe rīdzinieku, jūrmalnieku, republikas iedzīvotāju L. Baltgalves, G. Endzelina, M. Apiņa, S. Davidova, B. Bulgakova un daudzu citu vāstulēs.

Jūrmalas liedagi jau sen vairs nav zeltīti, tie kļuvuši pelēki, dažviet pat nepieklājīgi netīri: pludmales smiltīs medicīnas darbinieki atklāj aizvien vairāk dažādu slimību mikrobu. «Mūžam šalcošās» priedes patvērušās vairs tikai literātu valodas stila arsenālā. Ļoti drīz priežu šalkoņu šeit nevienš vairs nedzirdēs, jo unikālās priedes no gada gadā kļūst aizvien unikālākas. No vienas puses, tās nesaudzīgi izcērt celtnieki, no otras — indē kaitīgie notekūdeņi, un šo abu iemeslu dēļ, kā uzskata speciālisti, Jūrmalas priežu mežam atlicis dzīvot gadus 15—20, ne vairāk . . . Kas attiecas uz «skaistuli Lielupi», tās daiļums krietni vien pabalējis, ja vien par izdaiļojumu negribam saukt spilgtās plāksnītes ar uzrakstiem «Peldēties stingri aizliegts», «Makšķerēt aizliegts», kā arī neattīrīto notekūdeņu radītais raibos plankumus — kaut arī notekūdeņus upē ielaist «stingri aizliegts». Republikas presē minēts šāds skaitlis: upes piesārņojums ar baktērijām 500 reizes pārsniedz normu, pie kuras vēl atļauts peldēties. Bet, neaizmirstim, visas baktērijas kopā ar Lielupes ūdeņiem plūst uz jūru!

Un pats no sevis rodas nodrāztais feļetoniskais jautājums:

KURP SKATĀS APKĀRTĒJĀS VIDES KONTROLIERI!

Jāsaka, viņi skatās kur nu katrs. Vieni gaisā, otri ūdenī, trešie — uz visām pusēm. Tā tam, dabiski, arī jābūt: pirmajiem uzdots sargāt gaisa tīrību (Latvijas PSR Atmosfēras gaisa aizsardzības valsts inspekcija), otrajiem — ūdens piesārņotības pakāpi (Ūdeņu izmantošanas regulēšanas un aizsardzības Rīgas valsts teritoriālā pārvalde), trešajiem — teritorijas sanitāro stāvokli (pilsētas Sanitāri epidemioloģiskā stacija). Kontrolieri rūpīgi novēro visu dabā izgāzto draņķi un pēc labākās sirdsapziņas reģistrē vainīgos.

Bet draņķis nāk un nāk no visām pusēm: no trīs simt lielu un mazu katlumāju dūmeņiem, no automobiļu izpūtējumiem, no pārliecīgi lielā sezonas viesu skaita. Taču galvenais draņķa ražotājs ir Slokas celulozes un papīra rūpnīca. «Rūpnīca neievēro pareizu ražošanas tehnoloģiju», Bioloģijas institūta direktors G. Andrušaitis paskaidro. «Tā izmet atmosfērā sēra dioksīdu, kura saturs tagad apkārtējā gaisā pārsniedz pieļaujamā koncentrāciju 5—15 reizes. Visbīstamākās gan iedzīvotājiem, gan augu valstij, pirmām kārtām, kūrorta mežiem, ir no dūmeņa nākošās koncentrētās vielas zāles.

Tas būtu par atmosfēru. Tagad par ūdeni. Rūpnīca katru dienu gāj Lielupē līdz 65 tonnām kaitīgu vielu — pēc pašas rūpnīcas datiem!

Par kādu kūrortu, par kādām dziedinošām īpašībām vairs var būt runa, kad paši Jūrmalas iedzīvotāji knapi spēj elpot: mitrā laikā (bet tāds ir gandrīz vienmēr), logus atverot, jāliek galvā gāzmaska — gaiss sēra pilns! Bet dzeltenie lieņi, kas rodas, kad indīgo gāzu zāles sajaucas ar miglu un dabiskajiem lietussmākoņiem? Zinātniski pierādīts: tieši šo lietu dēļ kļūst kailas, nokalst un aiziet bojā piejūras priedes. Tās ir priedes. Bet

Vai par šo elementāro jautājumu agrāk nevienš nav padomājis? Ir domājuši, kā nu ne. Latvijas Dabas aizsardzības biedrības priekšsēdētāja pirmais vietnieks L. Bērziņš un jau pieminētais G. Andrušaitis uzskata: «Slokas celulozes un papīra rūpnīcas pastāvēšana Jūrmalā ir pretrunā ar šīs pilsētas kūrorta statusu, tāpēc nepieciešams izskatīt jautājumu par rūpnīcas slēgšanu.» Tādu pašu viedokli pauž kontrolējošās organizācijas. Nesen PSRS ZA Ģeogrāfijas institūts darīja zināmu savu redzesviedokli: «Ne pašlaik, ne nākotnē vienā pilsētā nav pieļaujama kūrorta un celulozes rūpniecības vienlaikus pastāvēšana tās pašreizējā veidā.» Liekas, skaidrāk vairs pateikt nevar.

KĀDAS NEKĀDAS

Bet ko īsti domā pati rūpnīca, ko saka PSRS Kokapstrādes un papīrrūpniecības ministrija, kurai šī rūpnīca pakļauta? Kā viņi skatās uz «līdzsāpēstāvēšanas» ideju?

Divējādi skatās. Celulozes un papīra ražošanas pārvaldes priekšnieka vietnieks V. Rozins man teica: «Sen jau būtu vajadzējis to slēgt, bet . . . saprotiet, mums trūkst jaudu, lai kaut kā varētu to kompensēt. Papīrs taču vajadzīgs!» Turklāt ministrijai nesen nācās pārtraukt celulozes un papīra ražošanu Priozerskā, Okulovkā, Leskelē — tur vispār nebija attīrīšanas iekārtu. Šeit, Slokā, vismaz it kā būtu . . .

Jā, tieši tā jāsaka: it kā būtu. Ja palūkosimies vērīgāk, tad redzēsim, ka praktiski no tām nekāda labuma nav.

Pašlaik šeit tiek būvētas jaunas attīrīšanas iekārtas un rūpnīcas vīri sola: pagaidiet, līdz tās palaidīsim darbā, tad gan būs! Tiesa, vēl nekas nav darbā palaists, termiņš nav ievērots jau kuro reizi. Vajadzēja nodot pērnā gada IV ceturksnī — nolēma saraut ātrāk un nodot augustā vai septembrī. Uz PSRS Augstākās Padomes deputātes R. Kukaines vēstuli pieprasījumu šo paātrinājumu oficiāli apstiprināja ministra vietnieks V. Čuiko. Radās protokols, kuru parakstīja divu ministru vietnieki: Celtniecības ministrijas vārdā J. Lancers, Kokapstrādes un papīra rūpniecības ministrijas vārdā — Z. Mežnieks. Tātad augusts vai septembris.

Atbraucu uz rūpnīcu 22. oktobrī. Ne jau viens pats, bet kopā ar komisiju, kuru vadīja deputāte R. Kukaine, lai fiksētu ministru vietnieku dotā solījuma izpildi. Izrādījās — ne augustā, ne septembrī, ne 22. oktobrī nekas vēl nebija uzcelts. Kāpēc?

— Mūs aiztur celtnieki, — rūpnīcas direktors V. Meks paskaidroja.

— Mūs aiztur rūpnīca, — ministra pirmais vietnieks J. Lancers teica.

— ?!

— Jā, tieši rūpnīca! — vienotā korī sarunā iejaucās Celtniecības ministra vietnieks G. Dubickis un Jūrmalas vispārējās celtniecības tresta pārvaldnieks J. Sondars. — Nedod attīrīšanas iekārtas. Mūsu montētāji stāv dikā, līdz ar to, paši sapratīs, nevaram pabeigt būvdarbus . . .

Un rūpnīca turpina indēt dabu. Taču tas vēl nav viss. Nesen republikas televīzijas skatītāji novaidējās vien: izrādās, rūpnīca savus atkritumus izmet arī dzīvojamā namu priekšā!

VAR VAI NEVAR!

Un atkal rodas jautājums: kur skatās sabiedrība? Nekur neskatās. Ir pareizi dara. Tāpēc, ka sabiedrība pagaidām ir vienīgā no šeit iesaistītajām personām, kas mazāk skatās, vairāk dara.

pāri normāla cilvēka spēkiem. Sabiedrība ceļ trauksmi. Uz Latvijas Augstākās Padomes Prezidiju aizceļojusi vēstule ar piecdesmit parakstiem — to skaitā ministrs un strādnieks, akademiķis, zinātnu doktors, inženieri, hidrotehniķi, žurnālists un režisors. Līdzīga satura vēstules saņem Latvijas Zinātnu akadēmija, ministrijas. Un, ticat vai neticat, kaut kas sāk izdoties.

Nesen laikraksts «Jūrmala» publicēja šādu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja A. Lapšina paziņojumu: « . . . Republikas Ministru Padome nosūta PSRS Kokapstrādes un papīrrūpniecības ministrijai vēstuli par celulozes ražošanas likvidēšanas nepieciešamību Slokas rūpnīcā un par tās pārkārtošanu darbam ar ievestu celulozi.»

Tātad atrasta izeja: aizvākt celulozes ražošanu no rūpnīcas. Un vairs nekādu problēmu? Un visi apmierināti?

Nē, ne visi. Kokapstrādes un papīrrūpniecības ministrija nav apmierināta: valstī jau tā trūkst celulozes, ja vēl Sloka pārtrauks ražot, tad . . . Starp citu, rūpnīcas «kaitīguma» samazināšanai pastāv vēl viens variants, kurš labi zināms papīra ražošanas speciālistiem — celulozes vietā izmantot mazāk kaitīgo makulatūru. Kā to dara visā pasaulē.

— Nav mūsu spēkos, — rūpnīcas direktors man pārliecinoši teica. — Makulatūru izmantot, cik spējam. Vairāk nevaram.

— Var gan, — tās pašas ministrijas Dabas aizsardzības un ūdens izmantošanas pārvaldes priekšnieks J. Sizovs apliecināja. — No makulatūras šeit bez raizēm varētu izgatavot piecpadsmit, divdesmit tūkstošus tonnu papīra vairāk. Bez šaubām, sevišķi labs papīrs tur neiznāks, taču no Slokas rūpnīcas nekādu izcilo sortimentu ministrija neprasa!

. . . Vēl tagad dzirdu direktora žēlošanos, ka rūpnīcā visas malas ar makulatūru bāztin piebāztas.

Kas tiesa, tas tiesa. Trūdošās makulatūras kauzdes redzēju pats savām acīm. Vēl viena dābai tēmēta zāle. Kā to visu lai nosauc?

— Mērķtiecīgs bezsaimnieciskums! — Sizovs atbild. — Rūpnīca strādā slīkti. Ja visā drīzumā tur neievieš kārtību, ekoloģijai nepalīdzēs pat celulozes ražošanas pārtraukšana.

Tā domā Kokapstrādes un papīrrūpniecības ministrijas pārvaldes priekšnieks. Gribas pajautāt — kam citam, ja ne pašai ministrijai šī kārtība būtu jāievieš? Pašlaik jau ir tiktāl, ka nepieciešami avārijas pasākumi! Un vēl — tagad, kad rūpnīca pārgājusi uz pašfinansēšanas, vai tā varēs izdzīvot jaunajos apstākļos? Starp citu, pērn par dabā izgāztajām kaitīgajām vielām tā samaksāja 300000 rubļu soda naudas. Zaudējumi no dīkstāves, kad rūpnīcu tā paša iemesla dēļ slēdza, — 580 000! Pērn šos tūkstošus deva ministrija, turpretī šogad būs jānosaka pašiem . . . Saskaņā ar PSKP CK un PSRS MP kopējo Nolikumu par dabas aizsardzību sods par apkārtējās vides piesārņošanu tiks ņemts no vainīgās organizācijas kolektīva saimnieciskā aprēķina ceļā gūtajiem ienākumiem. Tā kā Slokas CPR dabas piesārņošanu pārtraukt tuvākajā nākotnē nedomā, sekos soda sankcijas, zaudējumi — gan valstij, gan iedzīvotājiem, gan rūpnīcas kolektīvam.

Zinātnieki, dabas kontrolieri, sabiedrība savu vārdu ir teikuši, tagad pienācis laiks ķerties pie lietās ministrijai. Lai tā visu rūpīgi apsver un izlemj: būt vai nebūt Jūrmalā rūpnīcai? Bet pirmām kārtām jāpanāk, lai Slokas CPR ar savām indīgajām zālēm «neapšaudītu» kūrortpilsētu, kas to nebūt nav pelnījusi.

Un kamēr tā vēl ir kūrortpilsēta . . .

SPOŽĀ GAISMĀ

ROKOPERA

II daļa

Lomās:

Darbinieki, kuri neko negrib zināt — Centrālā un Vidzemes kolhozu tirgus laudis
Gaismas sargs — Energokontroles darbinieks
Ziedu tirgotāji — Edgars Bindelmanis, Ivars Igovens, Valērijs Dehniks, Vjačeslavs Belovs, Oskars Skulte

Darbibas vieta un laiks: ziedu tirdziņš pie veikala «Sakta», 1984. gada decembris — mūsdienas.

I daļa

1984. gada decembris. Gaiša diena. Zem nojumēm spoži deg spuldzes.

Gaismas sargs (pārmetoši dzied):
 Tā jūs elektrību taupāt?
 Gaišā dienas laikā laupāt!
 Skat, kā spuldzes spoži kvēlo.
 Nav, kas elektrību žēlo!

Ziedu tirgotāju koris:

Mēs tik ar svečīti
 To savu precīti
 Tā drusku sildām.
 Bez kāda riska.
 Bet par strāvām
 Jaunām un vecām
 Un elektriskām
 Mēs neatbildam!

Darbinieki, kuri neko negrib zināt (meldijā «Ne mana cūka»):

Arī mums nav ilgāk vaļas
 Klausīties, lūk, šitās paļas!
 Kas mums daļas, kas mums daļas!

Gaismas sargs:

Šo akmeni tomēr gribu mest
 jūsu dārziņā,
 Jo ar Kirova rajona
 izpildkomitejas lēmumu
 Ziedu tirdziņš nodots Centrālā
 kolhozu tirgus pārziņā.

Darbinieki, kuri neko negrib zināt:

Lai izbēgtu no asām ķildām,
 Mēs reiz par visām reizēm
 sakām:
 Nav tirdziņš mūs! Tā ka
 Par svešiem grēkiem
 neatbildam!

Gaismas sargs:

Gaisma ausa, gaisma dzisa...
 Zaudēsiet jūs to pavisam.
 Atvienošu elektrību —
 Dzīvojiet nu tad, kā gribat!

1988. gada pavasaris. Gaiša diena. Zem nojumēm spoži deg spuldzes.

Gaismas sargs:

Rupji pārkāpjot drošības

tehniku,
 Bindelmanis, Igovens kopā ar
 Belovu, Skulti un Dehniku,
 Nemaz nebaudīdamies soda,
 Droši pie elektrosadales
 durtiņām gāja,
 Izurba caurumus, pielika vadus.
 Protams, bez kauna un, protams,
 bez goda.

Un, protams, bez skaitītāja.

1. un 2. ziedu tirgotāji:

Gaismas nesēji mēs esam,
 Gaismu sev un citiem nesam!
 (rāda uz pircējiem.)

3. ziedu tirgotājs:

Dodiet gaismu, gaismu, gaismu!

Gaismas sargs:

Man no tiesas jāklūst trakam,
 Kalpojat jūs tikai makam!
 Un vēl cerat izsprukt sausā.
 Kam jums sirdsapziņa klausā?!

1. ziedu tirgotājs:

Tad mums atbilde ir asa:

Vai tā strāva ēst jums prasa?

2. ziedu tirgotājs:

Gaismai sirdsapziņa klausā.

3. ziedu tirgotājs:

Gaismu sauca, gaisma ausa...

Darbinieki, kuri neko negrib zināt (meldijā «Ne mana druva»):

Arī mums nav ilgāk vaļas
 Klausīties, lūk, šitās paļas!

Gaismas sargs:

Šo akmeni tomēr gribu mest jūsu
 dārziņā,

Jo ar Kirova rajona

izpildkomitejas lēmumu

Ziedu tirdziņš nodots Vidzemes

kolhozu tirgus pārziņā.

Darbinieki, kuri neko negrib zināt:

Mēs reiz par visām reizēm

sakām:

Nav tirdziņš mūs! Tā ka

Par svešiem grēkiem

neatbildam!

Gaismas sargs:

Jā, spožas runas gaismā

spožā...

Mirdz rozes, nelķes, tulpes lās.

Un biedri, redzams, labā

omā...

Trīs gadus jau tā turpinās!

Es ceru, nepietrūks man kaismes,

Kaut mūsu cīniņš grūts un ilg.

Var būt, ka šajā spožā gaismā

Reiz spožos runātājus vilks!

Priekšskars

ARNOLDS AUZIŅŠ

ELLES DZĪRA

Kāds ielēja mums glāzēs dziru
 un nonīrdzās tik nepieklājīgi un drūmi,
 un tikko beidzot noskūpstīt jūs dzīros,
 bij māja sagrauta un aizgājusi bojā.

Pēters Brūveris «...reiz marta naktī Āgenskalnā...»

Kāds ielēja mums glāzēs dziru,
 kā dekrēta vēl nebūtu joprojām,
 un atskanēja apdullinošs sprādziens —
 bij māja sagrauta un aizgājusi bojā.

Ja būtu atkarpījis gruvešus un pelnus,
 jūs ieraudzītu svešā gultā čuot,
 — un tad es saprastu, kā man ir jārikojas —
 jūs grasītos kā senās dienās buot.

Bet viņsaule mēs bieži pārrunājam abi,
 nez kā tiem palicējiem zemes virsū klājas,
 kur taisa aplam stipru dziru
 un pārāk nestabilas mājas.

PRETSOLI

— Direktor! — ceha priekšnieks, ieskrējis kabinetā, ieklīdzās. — Direktor, belgas!
— Kas noticis! — direktors jautāja. — Sēdies! Tā... Ap-
runāsimies mierīgi.

— Valsts pieņemšana ņēma un izbrāķēja mezglu numur seš! Dariet, kā gribat, es skrienu pēc striķa!

— Nesteidzies ar striķi, nesteidzies! Stāsti visu no gala!

— Ko tur stāsti, ko runā! Konveijers stāv, prēmijas pagalam... Pasaules bojāšana!

— Njā... Nekas, no katras peļķes var izlīst, vajag tikai prast. Ņem, ledzer ūdeni un saki, kā to nikno pieņemēju sauci!

— Bēniņš. Tas nav cilvēks, tas ir spītīgs velns. Uz ceļiem es viņu lūdzu, skaidroju objektīvos iemeslus, norādīju uz grūtībām... Viņš, negēlis, neklausās, maj savu majamo: «Tagad tā valrs nevar, tagad jāstrādā pa jaunam!» Pretīgi klausīties.

Direktors nospieda sakaru mezgla podziņu.

— Informācijas nodāja! Lai Raibuks tūlīt ierodas ar kartotēku. Bet steidzīgi!

Pēc brīņa kabinetā ienāca neliela auguma vīrells. Rokās viņam bija kastīte.

— Kas tev ir zināms par Bēniņu? — direktors jautāja.
— Jā, par to no valsts pieņemšanas.

Vīrells parakpājās kartotēkā, izņēma zilganu papīru un pasniedza direktoram:

— Lūdzu, te būs!

Izlasījis papīru, direktors pagriezās pret ceha priekšnieku:

— Nu re, viss kārtībā! Bēniņš ir šķīries no divām slēvām... Vienreiz pieķerts, ka braucis tramvajā bez biļetes... Pārgājis lelu pie sarkanās gaismas... Nolamājis kaimiņa suni... Tad nu tā, pasaki viņam, lai netrako, lai pārdomā, vai mezgls numur seši ir brāķis vai varbūt tomēr nav!

— Bet ja viņš iespītējais!

— Tad spersim pretsoļus. Parit rūpnīcas avīzītē visi varēs izlasīt, kas īsti par cilvēku ir šis Bēniņš. Un tad nevis mezgls numur seši, bet viņš tiks izbrāķēts!

— ADJUTANT, KLIEDZIET URĀ! PALESTINIEŠI BEIDZOT IR PĀRTRAUKUŠI DEMONSTRĀCIJAS.
— ATVAINOJIET, ĢENERĀL! ATĻAUJIET ATĢĀDINĀT — TAS JUMS RĀDĀS JAU TREŠO REIZI PĒC KĀRTAS.

G. VĪNDEDZIS

Dīvaini, — brīnījās klukste, — olas izgājušas ūdeni un uguni, bet cāji nešķījas.

Sludinājums: «Celtniecības vadītājam vajadzīgs palīgs iespējamo pārbūves darbu vadīšanai.»

«Klusā daba» tika izbrāķēta — uzgleznotajos augļos neesot vitamīnu.

M. CĀLIS

Tas, ka gudrība nāk ar gadiem, ir labi. Slikti, ka alzieta kopā ar tiem.

Kanibālu apgalvojums, ka tie mīl cilvēkus, ir patiess.

Pilnība un nepilnība ir radniecīgas — tām abām nav robežu.

Apzīmējums «Lielisks kombinator» cildinoši skan tikai pie šaha galda.

C. MELAMEDS

Sākt no gala ne vienmēr nozīmē sākt no jauna.

Rožainas brilles visvairāk ciena tuvredzīgie.

Arī bezsirdīgie prot likt roku uz sirds.

Attiecības var būt sarežģītas arī to vienkāršības dēļ.

F. USĀNS

Jo pamatīgāk stāv uz vietas, jo kaismīgāk runā par iešanu uz priekšu.

Visbrēcošākie ir noklusētie fakti.

Lai jaunais varētu izcept savu pirmo pankūku, nav jāsamaj miltos viss vecais.

Pat tad, kad visiem nepietiek, kādam tiek tik daudz, ka paliek pāri.

ARMĪNS LEJIŅŠ

Kā ziņo nedēļas izdevums «Weekend», neparastu operāciju ir izdarījis Kalkutas (Indijā) slimnīcas ķirurgs. Uz operācijas galda nokļuva profesionāls faķīrs. Ķirurģs izņēma no viņa kuņģa 20 kabatas nažus, desmit makšķeres āķus, vairākas atslēgas un citus priekšmetus. Atguvis veselību, faķīrs atstāja slimnīcu, lai atkal turpinātu savu amatu.

Birmingemas [Anglijā] iedzīvotāji dvīņu brāļi Džons un Maikls Atkinsi ziemas atvaļinājuma laikā Austrijas Alpos vienā un tajā pašā dienā pulksten 12 divās dažādās vietās pārlauza kāju. Tas lieku reizi liecina, ka dvīņiem patiešām ir daudzkas kopējs.

Ja britu valdība veiks plānoto nodokļu reformu, Naitonas iedzīvotāji būs sarūgtināti. 31 mājas, neliela kropa un mazas šokolādes fabrikas īpašnieki jau vairāk nekā 300 gadus nemaksā valstij nekādus nodokļus. Tā ir privilēģija, ko viņiem piešķir Anglijas karalis Kārlis II, kas 1660. gadā apmeklēja ciemu un tik ļoti sajūsminājās par tā skaistumu un tīrību, ka atcēla iedzīvotājiem visus nodokļus uz visiem laikiem.

Kāds Zviedrijas zaglis uzstādījis neparastu rekordu. Vienā gadā krampļauzis aptīrīja 59 dzīvokļus, lai gan oficiāli viņš šajā laikā atradās cietumā. Dzīvokļus viņš apzaga atvaļinājuma laikā, ko viņam piešķir par labu uzvedību.

Aptaujā, kas veikta vairākās ASV koledžās, atklājās, ka 10% studentu nevar nosaukt PSRS galvaspilsētu, 14% bija pārliecināti, ka Otrā pasaules kara laikā Padomju Savienība karoja hitleriskās Vācijas pusē.

Floridas štātā atrodas muiža La Florida. Tā aizņem 150 ha lielu platību un to apdzīvo 160 suņi, šīs muižas nominālie saimnieki un īpašnieki. Suņiem pieder arī 4 miljoni dolāru, kas ieguldīti vairākos plaukstošos rūpniecības uzņēmumos. Visu šo bagātību dzīvnieki saņēma mantojumā no sava saimnieka.

Nesen Čikāgā kāda tiesas procesa laikā atklājās, ka galvenais tiesnesis ir gangsteris. Viņš kukuļos saņēmis simtiem tūkstošu dolāru, lai noziedzniekiem tiktu piespriests minimāls sods vai tie tiktu attaisnoti. Šajā skandālā iesaistīti vēl 10 tiesneši, 15 advokāti un 10 augsti municipalitātes locekļi.

Japāņu mafija Jakudza ir pēdējos gados pārvērtusies par īstu impēriju. Tā aptver pavisam 11 organizācijas, kas apvieno 100 000 locekļu. Šo organizāciju apgrozība sasniedz 4—5 miljardus dolāru ga-

dā. Ierindas mafijas loceklis nopelna 4—5 reizes vairāk nekā caurmēra strādnieks vai kalpotājs. Japāņu mafija gūst ienākumus no spēļu ellēm, ieroču kontrabandas un narkotisko vielu tirdzniecības.

Amerikas Savienotajās Valstīs gadā 2000 bērnu iet bojā vecāku brutālās izturēšanās rezultātā, bet 15 000 bērnu šī paša iemesla dēļ kļūst uz visu mūžu par krogliem.

Pēc veca paraduma britu sievietēm ir tiesības bildināt savu sapņu princi garajos gados. Sevišķi skotiem šajā laikā jāuzmanās no precēties gribošām meitenēm. 1288. gadā tika izdots likums, kas joprojām ir spēkā. Tas paredz, ka meitenei, kas saņēmusi atteikumu, ir tiesības pieprasīt no vainīgā vīrieša sāpju naudu vienas mārciņas sterliņu apmērā.

Dienvidāfrikas Republikā gadā viena baltā skolēna izglītošanai izlieto 300 mārciņu sterliņu, bet vienam melnajam — 20 mārciņu sterliņu.

Londonas universitātē jauns fiziķis nolasīja lekciju par moderno kodolreaktoru uzbūvi. Viņš pateica arī, ka šādās iekārtās teorētiski ir iespējams pārvērst vienu elementu otrā, piemēram, vienkāršu dzelzi zeltā.

Kad ziņojums par lekciju nonāca avīzēs, fiziķis saņēma vēstuli no juristu grupas, kas atgādināja lektoram, ka parlaments vēl nav atcēlis 14. gadsimta likumu, kas aizliedz pārvērst parastos metālus zeltā. Juristi deva padomu pagatavot zeltu no sudraba, jo šādu metamorfozi Anglijas likumi neaizliedz.

Orinelas pilsētiņās (Spānijā) mācītājs padre Vinsente Alba iegādājās papagaili un izmanto viņu savā darbā: viņš ir iemācījis papagaiļiem lūgšanu fragmentus un dziedāt psalmus. Kad dievnāmā ir maz dievlūdžēju, Alba nosēdina putnu pie mikrofona un vājdzirdīgās sleiviņas klausās papagaiļa balsi, būdamas pārliecinātas, ka dziedātājs ir pats padre.

1986. gadā Rietumvācijā narkotisko vielu lietošanas rezultātā miruši 330 cilvēki. Pēc policijas ziņām Vācijas Federatīvajā Republikā 70 000 cilvēku regulāri lieto heroīnu. Daudzi tūkstoši rietumvāciešu lieto arī citas narkotiskās vielas.

Pēdējos 35 gados starpība starp vīriešiem un sievietēm samaksas ziņā par vienādu darbu Francijā ir samazinājusies par 10% un pašreiz sastāda 26%. Ja samazināšanās turpināsies līdzšinējā tempā, tad var cerēt, ka algas būs vienādas pēc 90 gadiem.

ĀRZEMJU HUMORS

— Jaruša jūs mīl, mums ar mammu jūs patīkat. Runa vairs ir tikai par pieņemts mūsu dobermans.

«Dikob»

«Eulenspiegel»

«Eulenspiegel»

Šajā numurā zīmēto karikatūru tēmas ir izdomājuši Valerians Ardašovs, Jānis Briņķis, Ludmila Bulikina, Kira Liede, Agris Liepiņš, Imants Melgailis, Uģis Mežavilks, Igors Paikovs, Edvards Rusmanis, Tamāra Sergijenko un Andrejs Vite.

Galvenais redaktors
Igorš PALKOVŠ

Redakcijas kolēģija:

Harijs GRUNDULIS
Alfrēds IVANOVSKIS
Osvalds MAČS
Staņislavs MATISĀNS
Ēriks OŠS

Edvards RUSMANIS —
galv. māksl. redaktors

Antons SONDORS —
atbildīgais sekretārs

Andrejs VITE —
galv. redaktora vietnieks

Māksl. redaktors —
Uģis MEŽAVILKS

Tehniskais redaktors —
Māris SURVELIS

LKP CK Izdevniecība,
226081, Rīgā, Balasta
dambī 3. Laikraksta «Cīņa»
izdevums.

Redakcijas telefoni:
galvenā redaktora
vietniekam — 463872,
atbildīgajam sekretā-
ram — 460331, vēstulju no-
dajai — 469568.

Nodots salikšanai 1.04.88. Pa-
raksfīts iespiešanai 20.04.88. JT
00830. Formāts 70X100/8. Ošeta
papīrs Nr. 2. Ošeta tehnika. 2,58
uzsk. iespiedl., 7,8 uzsk. krāsu
novilkumi, 3,55 izd. l. Metlens
125 000 eks. Pasūt. Nr. 390. Maksā
30 kap. Redakcijas adrese: 226081,
Rīgā, Balasta dambī 3, ab. k. 19.
Iespēsts Latvijas KP CK Izdevnie-
cības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Ba-
lasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Да-
дзис» (Чертополох). Выходит с
1957 года 2 раза в месяц на ла-
тышском языке. Издательство
ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига,
Баласта дамбис, 3. Адрес редак-
ции: 226081, Рига, Баласта дам-
бис, 3, аб. я. 19. Отпечатано в
типографии Издательства ЦК КП
Латвии, 226081, г. Рига, Баласта
дамбис, 3.

«Palante», Havana

«Ludas Matyi», Budapešta

«Rohač», Bratislava

Jūsu vietniekam ir labākas nākotnes izredzes, es atbalstu.

«Szpilki», Varšava

Tā ir vienreizēja bibliotēka, katrā grāmatā ir pa elei!

«Punch», Londona

UM
11/85